

Na efektívnu diagnostiku nádorových ochorení hľadajú kľúč aj naši vedci

Slovenský výskum má pomôcť pri prevencii rakoviny krčka maternice

Štatistiky dokazujú, že v Európskej únii patríme ku krajinám s vysokým výskytom rakoviny krčka maternice, ktorý vysoko prekračuje priemer krajín EÚ. Alarmujúci je navyše fakt, že napriek všeobecne dostupnej prevencii výskyt tohto nádoru v Slovenskej republike za posledných 30 rokov stúpol o 30 %. V EÚ pritom pozorujeme jej dlhodobý pokles.

Príčiny vzniku karcinómu krčka maternice boli už v minulosti predmetom intenzívneho výskumu. V súčasnosti vieme, že kľúčovým faktorom vzniku tohto ochorenia je infekcia ľudským papilomavírusom (HPV). Existuje však veľa typov HPV vírusov, pričom nie všetky vznik a rozvoj tohto typu rakoviny spôsobujú. „Aktivitou imunitného systému môže vírus spontánne vymiznúť. Rozhodujúce je však to, či bude vírusová infekcia neškodná a vírus vymizne, alebo naopak bude perzistovať a podieľať sa na vzniku vážnej choroby. Práve to je predmetom mnohých výskumov v súčasnosti,“ vysvetľuje riaditeľ **MEDIREX GROUP ACADEMY** MUDr. Pavol Janega, PhD.

Diagnostika rakoviny krčka maternice

Odhaľovanie včasných abnormálnych zmien na krčku maternice je cieľom bežnej primárnej prevencie. Tá sa robí v rámci pravidelných gynekologických prehliadok a umožňuje včasné odhalenie prípadnej choroby skôr, ako sa rozvinie do invazívneho karcinómu. Cytologické vyšetrenie (konvenčné alebo LBC) odhaľuje abnormálne bunky rozpoznateľné v svetelnom mikroskope v laboratóriu. Dostupné sú však aj genetické vyšetrenia, ktoré v prípade potreby odhalia prítomnosť infekcie vírusom HPV, spôsobujúcej nádorové ochorenie.

Genetický výskum v tejto oblasti za posledných niekoľko rokov priniesol do praxe aj nové vyšetrovacie metódy, ktoré odhaľujú prednádorové zmeny DNA v bunkách krčka maternice na základe analýzy DNA. „Toto vyšetrenie môže pomôcť identifikovať prípady, keď infekcia nevymizne, ale naopak môže spôsobiť vznik a rozvoj nádorového ochorenia. Za vyšetrením netreba nikde cestovať, dá sa urobiť aj v slovenských laboratóriách,“ dopĺňa riaditeľ Janega.

Slovenskí vedci hľadajú riešenie

Vedci v **MEDIREX GROUP ACADEMY** sa posledné dva roky venujú okrem iného aj vlastným výskumným projektom, ktoré sú zamerané na hľadanie najúčinnnejšej metodiky zachytenia rakoviny krčka maternice a ďalších onkologických ochorení u žien v podmienkach Slovenska. „Aj keď záujem žien o preventívne gynekologické prehliadky na Slovensku rastie, stále máme veľké rezervy. Existuje veľa žien, ktoré pravidelné prehliadky neabsolvujú, a preto je u nich vyššie riziko, že sa

choroba zachytí neskoro. Projekt Lady Care porovnáva bežne dostupné cytologické metódy a optimalizuje ich na naše podmienky. Doposiaľ presne ani nevieme, aká je na Slovensku infikovanosť žien vysokorizikovými vírusmi HPV v jednotlivých vekových skupinách a geografických oblastiach. Toto rieši pripravovaný projekt HPVSCREEN.“

Vedci odhadujú, že prvé výsledky ich vedeckovýskumných projektov sa dajú čakať už zanedlho: „*Máme ambíciu zjednodušiť a zefektívniť prevenciu a diagnostiku onkologických ochorení. Projektami a štúdiami, ktoré realizujeme, sa chceme dostať k vývoju nových metód, ktoré by mali zefektívniť a zjednodušiť prevenciu, diagnostiku a následne aj liečbu týchto ochorení,*“ uzatvára MUDr. Pavol Janega, PhD.

Veronika Habovčíková

hovorkyňa **MEDIREX** GROUP ACADEMY

0908 290 030

MEDIREX GROUP ACADEMY n. o., (MGA) je vedeckovýskumnou a vzdelávacou neziskovou organizáciou, ktorej činnosť je zameraná na oblasť vedy a výskumu v oblasti biomedicíny a na podporu vzdelávania zameranú prioritne na humanitné biomedicínske smery. Vzdelávanie sa orientuje na pregraduálnu a postgraduálnu edukáciu študentov, lekárov, vysokoškolských pracovníkov v zdravotníctve, laborantov či zdravotných sestier pri zvyšovaní ich odbornej kvalifikácie a získavaní nových poznatkov.

Výskumné aktivity MGA sú primárne zamerané na biomedicínske odbory, ako sú genetika, metabolomika, imunológia, cytológia, histológia a iné. Ich cieľom je využiť výsledky výskumu v klinickej praxi, implementovať poznatky vedy a biomedicínskeho výskumu do diagnostickej a terapeutkej praxe.

*Steliarova-Foucher, E., O'Callaghan, M., Ferlay, J., et al., The European Cancer Observatory: A new data resource. Eur J Cancer, 2015. 51(9): p. 1131-43.

*European health for all database (HFA-DB). 2016, WHO Regional Office for Europe: Copenhagen, Denmark.